

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat de: Alexandru Herlea.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 20 Lel. | Negyed évre — — — 5 Lel.
 Fél évre — — — 10 " | Egyes szám ára — — — 50 bani
 Nyúltér soronként 3 Lel.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 ————— Megjelenik minden vasárnap. —————

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedezmény.

A reklám az üzleti versenyben

Már a háboru előtti békés világban láthattuk és tapasztalhattuk, hogy az ipar, kereskedelem és gazdaság minden ágában a reklámnak milyen fontos szerepe van. Az üzleti élet mindenféle vonatkozásaiban és megnyilatkozásaiban ott volt látható a reklám, melynek szükségességét, fontosságát és nélkülözhetetlenségét legjobban az bizonyította, hogy minden államban milliókat költöttek rá. A háboru előtti utolsó évtizedekben a reklám módjai és formái ezerféle változataiban tárult elénk s az üzletvilág semmiféle áldozattól sem riadt vissza, ha azt akarta, hogy hirdetései révén a közfigyelem és érdeklődés feléje forduljon. Nem egy árucikk, találmány, termény stb. az ügyes reklám révén lett ismertté s került a világpiaci forgalomba.

A reklámnak számos módja között a legelterjedtebb volt a hirdetések és falragaszok útján való közlés. Csak belé kellett tekintenünk a lapok hirdetési rovataiba s meggyőződhattünk arról, hogy az amerikaiaknak igazuk van a mikor azt állítják, hogy „hirdetés az üzlet lelke“.

A háboru alatt és után az üzletvilág hirdetési készsége, kedve megcsappant, amit annak lehet tulajdonítani, hogy a hadban álló államok közötti üzleti verseny a háborus állapotok következtében vagy teljesen megszűnt, vagy nagy mértékben ellanyhult. De nemcsak a hadban álló államok között, hanem majdnem minden országban észlelhető volt, hogy részint a redukált termelés, részint anyag és munkaerő hiánya miatt az üzleti verseny s ennek fokmérője a reklámozás, megcsappant.

A békekötések után azonban már észlelni lehetett, hogy e téren javulás kezd beállni s ma már — különösen az utóbbi 5—6 hónap alatt — örömmel tapasztaljuk, hogy az üzletvilág hirdetései révén hova-tovább intenzíven nyilvánul meg s ad életjelt élni, fejlődni akarásáról.

A plakátok, körlevelek stb. nyomdai előállításának és postai szétküldésének mai drágasága miatt a hirdetés, az újság, amely útján a kereskedő, az iparos, a gazda, a gyáros stb. a legszelebb körben, leggyorsabban és leg-

olcsóbban tudja reklámját elhelyezni s nyilvánosságra hozni.

A háboru az újságolvasást előmozdította s az újságolvasók számát megszorította. A világháboru izgalmas eseményei az újságolvasás iránt még az analfabéták érdeklődését is felkeltették s százezrekre megy azoknak száma, akik a háboru alatt szokták meg a rendes újságolvasást.

Ez a körülmény feltétlenül előnyére szolgál a hirdetni akaró üzletvilágnak. Sajnos, még ma is sok olyan maradt üzletember van, aki azt vallja, hogy „a jó bornak nem kell cégér“. Ez ma, a repülés, léghajózás, dróttalan táviratozás, tengeralatti hajózás stb. korszakában már elavult felfogás, hiszen a legkisebb város, falu mozivászna is ellentmond ennek, amikor cégek, üzletemberek reklámjai azon megjelennek.

Kisebb vidéki városok üzletvilágának egy jó része még ma is vonakodik a hirdetéstől s elégnék tartja, ha cégét kifüggeszti. Sok iparos, kereskedő van, aki azt hiszi, hogy céltalan kiadást eszközöl, ha az újságban hirdeti cégét, portékáját.

A háborunak vége, az üzleti élet újra fellendül, a nemes és egészséges verseny kezdetét veszi s ma-holnap újra rajzani fognak az „utazók“ (Reisenderek), akiknek gazdái, főnökei a reklám segítségével már előre bejelentik érkezésüket s azt, hogy „miben utaznak“ s ez által egy kis városban ismertebb lesz egy idegen, mint a helyben évek óta fennálló cég.

A városok iparosai, kereskedői, vállalkozói stb. nem csupán a helybeli, hanem a várost környékező falvak s más városok lakosainak támogatását is igénylik s azt, hogy ők léteznek, hol léteznek, mit termelnek-, árulnak-, készítenek, legkönnyebben, legolcsóbban az újságok útján hozhatják köztudomásra.

A reklámnak az üzleti versenyben való fontos szerepe elvitázhatatlan s éppen ezért kötelességünknek tartottuk az iparosok, kereskedők, vállalkozók, gazdák s mindazok figyelmét, akik a hirdetés szükségességét érzik, de elfogultságból nem élnek vele, erre felhívni. Az amerikai üzletember azt vallja, hogy amikor ő pihen, akkor helyette a reklám dolgozik. És jól mondja!

Ifj. Szántó Károly.

— Az Emke működése újra helyre állott. Az Emke elnöksége az Emke-tagok, pótvalasztmányok és érdeklődők figyelmébe a következő köriratot bocsátotta ki: A „Hivatalos Lap“-ban 853—921. szám alatt kiadott királyi rendelet folytán a hadizóna immár csak a magyar, csehszlovák és lengyel határok mentén 30—50 kilométernyi szélességben megállapítható területre vonatkozik. Ennek alapján a kolozvári VI. hadtest parancsnokságnak f. ho 14-én szétküldött újabb 1. számú rendeletével a december 15-én kifizetett 3. számú rendeletnek hatálya a hadizónán kívüli területre nézve megszűnt és így a múlt évi december 15-én 257—920. szám alatt kiküldött köriratunk is a hadizónán kívül az alapszabályszerű gyűjtésre, üléskezésre stb.-re nézve tárgytalanná vált, aminthogy a központi igazgatótanács első ülését a kolozsvári állami rendőrség pefektusa folyó hó 15-én 2245—921. szám alatt már engedélyezte is és ezzel a működést szabályszerűleg újra felvettük, illetve megezdettük. Mindezek alapján kérjük, hogy a továbbiakat és a velünk való érintkezést illetőleg is kizárólag a helyszínen fenálló katonai vagy hatósági intézkedésekhez képest eljárni, a hadizóna területén pedig a VI. hadtest parancsnokságának folyó hó 14-én szétküldött 1. számú rendeletét különösen szem előtt tartani sziveskedjék. Ezzel megindult az élet és remélhető, hogy a magyarság egyetlen nagy közművelődési egyesülete, mely alapszabályait és működése történetét a hadparancsnokságnak és a sziguranca útján a belügyminiszternek is bemutatta, úgy mint az Astra, most már akadálytalanul működhetik. Az új direktórium rendőrségi engedéllyel f. hó 20-án szerdán, délután 4 órakor tartotta első ülését Ferencz József elnökletével.

— Az osztrák-magyar állampapírok felülbélyegzése. A „Közgazdaság“ írja: Ismétlen foglalkoztunk azzal a tervvel, mely még január hó folyamán indult ki a pénzügyi kormány köréből az osztrák-magyar állampapírok felülbélyegzését és ezen alapuló nosztrifikálását illetőleg. Közgazdasági életünk ezen kiválóan elsőrendű kérdése végre aktuálissá vált Titulescu pénzügyminiszter rendelete folytán, melyben a kolozsvári államtitkárságot a felülbélyegzési műveletnek záros határidőn belül való folyamatbátételére utasította. A felülbélyegzés az 1914. július 28. előtt kibocsátott állampapíroknál előírt kétpéldányu bevallások alapján történik, az 1914. július 28. és 1918. október 31. közötti időben keletkezett államadósságok cimleteit pedig bevonják és nyugtával helyettesítik, s a beváltási, illetve konvertálási arányszám felett a párisi jóvátételi bizottság utasítása értelmében utólag fognak dönteni. A végrehajtási intézkedést tartalmazó hivatalos közlemény egyik legfontosabb existenciális kérdésünk megoldását teszi így aktuálissá s most a pénzügyi élet gyakorlati tényezőin lenne a sor, hogy a beváltás függőben tartott aránya és mikéntje érdekében indított mozgalom felszínre tartá-

sáért s figyelemre méltó respektálása érdekében kormánykörök részéről is minden lehető elkövessenek. Az erdélyi nemzeti vagyonnak jelentős része fekszik a volt monarchia állampapírjaiban elhelyezve s az alpari átváltási kötelezettség ébrentartásában beálló minden lanyhulás a kérdés nélkülünk való megoldhatatlanságáról vallott álláspontunk feladásával volna egyenértékű. A csehszlovák kormány csak nemrég biztosította hadikölcsöntulajdonosait, hogy a bekövetkező nostrifikálásnál túl fog menni a békeszerződés kívánalmainak keretein, Jugoszlávia legutóbbi kölcsönei jegyzésénél is pénzértéknek fogadta el a háborús kötvényeket, Magyarországon pedig a nostrifikálás már a lebonyolítás stádiumába is jutott s így a román pénzügyi politikának, mely szívesen hivatkozik gyakran az utódállamok eljárása, számos utmutató és precedáló példa ajánlkozik az átvállalható államadósságok kérdésének mindkét félt kielégítő méltányos megoldásra.

A helybeli szász evang. egyház Luther-ünnepélye.

Az egész világ lutheránusai most ünnepeltek meg 400-ik évfordulóját annak, hogy Luther Márton vallásalapítójuk a wormszi birodalmi gyűlés elé citáltatván, ott a wittenbergi vártemplom ajtajára kifüggesztett s 95 pontból álló tanait V-ik Károly előtt megismételte.

Szászvároson f. hó 17-én délelőtt ennek emlékére a szépen feldíszített evang. templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen Frank Fridrich vikárius tartott magas szárnyalású beszédet Lutherről s a Wormsban tett kijelentéseinek jelentőségéről.

Este a „Transsylvania“ szálló dísztermében vallásos-estély volt, amelyen a hívek nagy számban vettek részt s melynek programja az évforduló alkalmából a vallásalapítónak méltatásából állott. — Bekezdésül a helybeli szász „Liedertafel“ Mendelssohn „Eliás“-ából egy szép részletet énekelt el nagy precizitással. Ezt követte Fernengel Rudolf szép bariton szólója, amelyet Schelker Helmut kísért zongorán. Majdan Zobel Herman énekelt két egyházi dalt nagy érzéssel Schelker Helmut zongorakíséréte mellett. Ezután a hívek nagy figyelme mellett Schuster Gyula s.-lelkész tartott felolvasást Lutherről s a wormszi gyűlésen tett kijelentéseinek fontosságáról, tántoríthatatlanságáról, amely oly szépen domborodik ki Luther nyilatkozatában: „Itt vagyok, itt állok, nem tehetek másképpen!“

A felolvasó nagy megfigyelő és ítélőképeségéről tett bizonyosságot, amikor az akkori idöket festve nagyon találó összehasonlítást tett az akkori és a rémes világháboru utáni mai állapotok között.

Az emelkedett hangulatu egyházi ünnepélyt a „Liedertafel“ által nagy hatással előadott szép énekszám fejezte be.

San-Toy.

— Aki eladni vagy venni akar bármit, az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

Oh gyermekek . . .*

Akit minden más céltől tilt az élet — Oh gyermekek, megváltás hirdetői — Már ezután csak általatok élhet!

Különös vágy vonz közétek szegődni, S ott is maradni, játszva veletek. Mig más parancscsal majd az anyaföld hi

Ugy csendül felém tiszta lelketek, Mint angyalének felhők kórusából Hívő felé, ki hinni feledett.

Hozzátok lelkem menekülve pártol, Eldobva minden áltató reményt. Körötök megvéd vágytól, lelki vádtól.

Körötök multam szentelt berkeként Ragyog föl nekem, ifjontin, csodásan. Oh szemem alig szokja már e fényt!

De csak kerengjünk boldog ámulásban, S az esték halkan zsongjanak mesét. Az élet színét többé meg se lássam.

Igy gyermekszemmel nézvéen egyre szét, Már nem remegek, mint harc közben régen, Hogy árulóm lesz jószág, gyengesség.

Veletek békén, Isten tenyerében Pihenek; széjjel álomom sem kalandoz, Tudván: köztetek révem, menedékem. . . .

S tán általatok jutok önmagamhoz.

Tompa László.

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztor-tűz“ című irodalmi, művészeti és társadalompolitikai hetilapból.

NAPI HIREK.

— **Katonai szemle.** F. hó 19-én az erdélyi és bánáti csapatok főparancsnoka, Vaitoiani Ártur generális Szászvároson járt s a helybeli katonaság felett szemlét tartott. Kíséretében voltak: Cihoschi generális, hadosztályparancsnok, Vladescu és Popovici generálisok. A tábornokok a szemle után visszatértek Nagyszebenbe.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter dr. Popu Viktor helybeli ügyvédet Székelyudvarhelyre törvényszéki elnökké, dr. Boca Romulus helybeli ügyvédet Gyulafehérvárra közjegyzővé nevezte ki.

— **Halálozás.** A kérielhetetlen halál újra egy ifju életet ragadott el az élők sorából: egri Dobó Remus alezredes Beszarábiában, Oknica városában tüdőgyulladás következtében 48 éves korában meghalt. Az elhunyt, aki a volt Monarchiában a háboru alatt mint honvédszt szolgált, már huzamosabb időn át szenvedett gyomorbetegséggel, mely miatt legutóbb is szabadságot volt. E közben — úgy látszik — meghűlt, tüdőgyuladást kapott, amely kioltotta életét. Az elhunyt földi porait Szászvárostra szállították, ahol f. hó 22-ikén katonai pompával a városi lakosság óriási részvétele mellett helyezték örök nyugalomra. Az egyházi szertartást Jenea gör. kath. esperes, aki szép és könnyekre fakasztó beszédet mondott lelette, végezte fényes papi segédlettel. A sirnál Cantonieri alezredes a bajtársak nevében tartott rövid, de megható bucsu-

beszédet. Az előzékeny modoru s nálunk általánosan ismert és kedvelt alezredes halála városszerre mély részvétet keltett. Az elhunytban dr. Dobó Romulus járásorvos az édes öccsét gyászolja.

— **Uj közjegyzők a megyében.** Az igazságügyminiszter Halász Ákos nagyvárad közjegyzőt Körösbányára helyezte át, dr. Vasinka Tamás hátszegi közjegyzőt pedig állásában megerősítette.

— **Visszamenőleg utalják ki a lelkészek kongruáját.** A „Keleti Ujság“ írja: Nagy Károly erdélyi református püspök eskütétele almalmából tárgyalásokat folytatott Goga Oktavian kultuszminiszterrel egyháza ügyeinek rendezéséről. A tárgyalások rendjén a miniszter kijelentette a püspöknek, hogy a kongruát, a családi pótlékot, a ruhasegélyt és a havi négyszázleues drágasági segélyt azonnal és pedig a mult évi junius 1-ig visszamenőleg ki fogja utalni. Ezeket a járandóságokat, mihelyt személyszerinti kiszámításukkal elkészülnek, nyomban folyosítani is fogják. A felekezeti iskolák kérdésében döntés nem történt, de ígéretet kapott rá a püspök, hogy a döntést megelőző értekezletre a magyar egyházakat is meg fogják hívni.

— **Halálozás.** Stefanescu Nicolae vállalkozó és földbirtokos f. hó 17-én Sebeshelyen 67 éves korában meghalt. Folyó hó 19-ikén temették el nagy részvét mellett a gör. kel. egyház szertartásai szerint.

— **Katonai őrség a vonatokon.** Az államvasutak vezérigazgatósága elrendelte, hogy a személy- és gyorsvonatokat katonai őrség kísérije.

— **Schmidt Tibolt dr. meghalt.** Budapestről jelentik a „Brassói Lapok“-nak: Dr. Schmidt Tibolt a magyar nemzeti muzeum egykori tisztviselője, s több éven át való brassói tartózkodása alatt a Brassói Lapok buzgó és lelkes munkatársa, a magyar fővárosban, szellemi munkától elcsigázva meghalt. Az elhunyt a helybeli ref. Kún-kollegiumnak volt a növendéke.

— **Játékbank a Margit-szigeten.** Budapest, apr. 18. (M. T. I.) Egy francia pénzcsoport a Margitszigeten játékbank engedélyezését kérte. A kormánynak benyújtott ajánlat szerint a pénzcsoport óriási beruházásokon kívül az Oroszországban levő magyar hadifoglyok hazaszállítását is felajánlotta.

— **Halálozások.** Pongrácz Annuska, a dévai róm. kath. iskola tanítónője életének 21-ik évében, folyó hó 11-én rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése, mely 13-ikán volt az egész város osztatlan részvéte mellett, kivonult a róm. kath. iskola tanári kara és valamennyi iskolai növendék, kik rajongó szeretettel viseltettek korán elhunyt tanítónőjük iránt. Az engesztelő szent-mise-áldozat 14 én délelőtt 9 órakor tartatott lelkiüdvéért a Szent-Ferencrendiek templomában. Az elhunyt unokahuga volt Gaál Mózesnek, a kiváló írónak. — Fekete András piskii lakos, nyug. máv. főmozdonyvezető életének 54-ik, boldog házasságának 15-ik évében f. hó 13-án hosszús szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése nagy részvét mellett 15-én volt Piskin a ref. egyház szertartásai szerint.

ERZSÉBET MOZI.

Vasárnap, április hó 24-én két előadás:

AZ ÖRVÉNY.

Hugo Viktor drámája 5 felvonásban. Főszereplők: Carmen Cartellieri és Vándory Gusztáv. Rendező: Hintner Cornéliusz.

— **Miről lehet felismerni a hamis 500 leust?** A aradi Sigurantia hivatal a közönség tájékoztatására a következőket közli: Az utóbbi időben igen sűrűn kerülnek forgalomba hamisított 500 leusok s különösen a vidéki közönséget igyekeznek becsapni a ravasz pénzhamisítók. A hamisított 500 leusokat igen könnyen fel lehet ismerni és ismertető jelei a következők: A bankjegy színe sötétebb, a papír rosszabb minőségű és fogásán észre lehet venni a különbséget. A sziériaszám alakja és formája eltér az eredetitől és a víznyomás is rosszul látható. Az 500 leues hamisított bankjegyeken az 500-as szám nagyon rosszul sikerült és kissé dült. A színe is eltér az eredetitől, azonkívül a három aláírás is különbözik a valóditól.

— **Megindul az értéknilyánításos postai csomagforgalom.** A „Keleti Ujság“ írja: A Bukavestben megtartott postáskonferencia határozatai alapján a posta vezérigazgatósága rendeletben közölte a kolozsvári kerületi igazgatósággal, hogy a mai naptól kezdve a belföldi forgalomban a közönséges, bététi és kézi csomagokat fellehet értéknilyánítással is venni. Ez az intézkedés azt jelenti, hogy a posta ezentúl teljes értékű szavatol a csomagokért, épenugy mint békében és a közönség, mely eddig a postát annak megbizhatatlansága miatt nem szívesen vette igénybe, most kellő garancia mellett rábizhatja küldeményeit a postai kezelésre. Díjszabásra vonatkozólag a rendelet a következőket tartalmazza: Csomagok és értéklevelek szállítási díja ezer lejenként két leu, tízezer leu értékűnél feljebb minden további ezer leu után négy leu. Különösen terjedelmes, vagy törékeny csomagoknál a súly és értékű kétszerese számítható fel. A hatszáz leu értékűnél felül csomagokat kézi csomagokként fogják kezelni. A csomagolástól megköveteli a rendelet, hogy az a szállítási utnak és a csomagsúlyának és természetének megfelelő erősségű legyen, nagyobb értékű csomagokat vászon, vagy faburkolattal kell ellátni. A címzésnél a belföldön az illető helység román neve irandó ki, mely mellett felírható a magyar vagy német helységnév is. Meg kell jelölni az utolsó postát és a megyét, amelyben a címzett helység fekszik. Május elsején túl hasonló feltételek közt már Csehszlovákiába is lehetséges lesz értéknilyánításos csomagokat feladni.

— **Tízéves találkozó.** Felkérem azon volt osztálytársaimat, akik a kolozsvári Kereskedelmi Akadémia Felső Kereskedelmi Iskolájában 1911. év júniusában érettségit tettek, és a folyó évi május hó végén rendezendő tízéves találkozóhoz részt ohajtanak venni, hogy ezt velem folyó hó 30-ig írásban közöljék, egyszersmind feltüntetve a találkozóhoz résztvevő s esetleges családtagok számát is, mert az összejövétel engedélyezése iránti kérsben a résztvevők számát közölnöm kell, az engedélyező hatósággal. Bergner Dezső Cluj, Strada Regina Maria 18.

— **Uj menetrend szerint közlekedik a nemzetközi express.** A „Keleti Ujság“ írja: A kolozsvári kerületi igazgatóságtól nyert értesüléseink szerint a CFR. bukaresti vezérigazgatósága április 15-ikétől a nemzetközi Simplon-expressre vonatkozólag Románia területén Temesvár és Bukarest között új menetrendet léptet életbe. E szerint a nemzetközi express Temesvárra érkezik éjjel 1:44 órakor, Lugos felé tovább indul 3:22 órakor, Lugosra érkezik reggel 8:36 órakor, tovább indul 8:41 órakor, Karánsebesre érkezik 9:25 órakor, Orsován van délben 11:57 órakor, Bukarestbe érkezik éjjel 11 órakor.

— **Uj kereskedelmi- és gazdasági szaklap.** Folyó hó 10-én jelent meg egy új kereskedelmi- és gazdasági szaklap. — Címe: „Consum“, megjelenési helye Kolozsvár. Kiadja a „Kultura“ nyomdai műintézet, Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 34. sz. A lap román és magyar szöveggel jelenik meg és termelőknek, kereskedőknek, iparosoknak és a nagyközönségnek minden szakdolgozról a legpontosabb felvilágosítással szolgál. A kitűnően szerkesztett lap ára példányonként 3 leu.

— **Jókai Mór** olyan egyéniség, hogy alig lehetne róla nagyobb méltatással megemlékezni, mint amekkora őszinte csodálattal adózott neki eddig is az egész művelt világ. Legujabban a kolozsvári közönség zarándokol nap-nap után Jókai dicsőségének hódoló, s az ő zsenijének fenkölségén épülendő és szórakozandó az ottani „Egyetem moziban“ ahol minden eddigi teljesítményt úgy technikai tökéletesség, mint a scénikai rendezés és a legelső rendű szereplők játékának legmagasabb művészi befejezettsége tekintetében magasan felül muló filmen mutatják be „A névtelen vár“ című, a legpoétikusabb, szépségekben bővelkedő regényét Jókai Mórnak. A helybeli mozgó már lekötötte ezt a fenomenális filmet és aligha fog akadni ember városunkban, aki az itteni bemutatáson meg nem nézné.

— **Kocsigyártás Szászvároson.** Városunk mindig híres volt iparáról s kereskedelméről s bár a céhrendszer megszűnésével számos iparág hanyatlásnak indult, városunk még ma is egyik centruma a megyei ipar- és kereskedelemnek. Ujabb Heindörfer Sámuel, aki a budapesti híres Kölber Testvérek kocsigyárában 44 éven át működött, foglalkozik kocsik, hintók stb. készítésével. Rajzok után készített járművei bármilyen magas igényeket is kielégítenek. Természetesen csak a famunkákat vállalja s azokért áll jól. Akit érdekel ez az iparág, az tekintse meg az ő Ország-ut 33. sz. alatt levő műhelyét, ahol jelenleg is egy szép és csinos kivitelű hintó favázlata látható. Mindennemű kocsi, szekér stb. farészek készítését is elvállalja.

— **A színészet köréből.** A színház és Társaság írja, hogy Ungvári Miklós volt temesvári színházigazgató Resicza, Csikszereda, Székelyudvarhely, Kézdivásárhely, Sepsiszentgyörgy és Petrozsény városokban staggione-előadásokhoz engedélyt kapott. A magyar staggione színészet Vákár Vilmos színművész eszméje volt és most a megyealóulás stadiumába jutott. A szervezés folyik.

— **Vonatok érkezése Szászvárosra.** Tövis felől érkezik a 609-a. sz. személyvonat d. e. 10 óra 24 perckor. Arad felől érkezik a 610-a. sz. személyvonat d. u. 18 óra 04 perckor. Mindkét vonatnak csatlakozása van Tövisen ug Brassó, valamint Kolozsvár felől és felé és egy nagyváradi, illetve bukaresti közvetlen kocsival bírnak. Wienből a 14. sz. gyors minden hétfőn, csütörtökön és szombaton éjjel 22 óra 07 perckor, Bukarestből pedig a 13. sz. gyors minden hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 9 óra 12 perckor érkezik s Szászvárosra egy percnél rövidebb időre megáll. — Ezen gyorsvonatokra csakis számozott jegyek Aradon, Brassóban és Tövisen válthatók.

KÖZGAZDASÁG.

Közgyűlés. A helybeli jóhírnevű „Vorschussverein Aktiengesellschaft“ szász pénzintézet f. hó 17-én saját házában tartotta évi

rendes közgyűlését dr. Markovinoich Viktor elnöke alatt. Az intézet, melynek 200.000 leu alap-, és 210.000 leu tartaléktőkéje, valamint 3,484.887 leu 85 bani betétje van, 1920. évi üzleti tiszta nyeresége 61.281 leu 32 bani, melynek mikénti felosztása felett e közgyűlés határozott. A részvénytársaság 1920. év folyamán alkalmazottak fizetéseire és kezelési költségekre 140.660 leu 15 banit adott ki. Jótékony célra a tisztanyereségből 17750 leut adományozott. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentéseinek meghallgatása után azokat tudomásul vette, a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot elfogadta s a felmentvényeket megadta. Osztalékul részvényeként 10 leu állapított meg. A tisztujítás megejtetvén, az igazgatóság tagjai lettek: Orendi Gyula, Andrae József, Schelker Frigyes, Schuleri Károly, dr. Markovinoich Viktor, Schun Guidó, dr. Antoni Ede, Seiler János. A 3 tagból álló felügyelő-bizottság tagjaivá Brotschi Frigyes, Brechner Mihály és Schuster Gyula választott meg.

— **Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adókulcsa.** A „Globusz“ írja: a) Ipari vállalatoknál és a szövetkezeteknél általában 10%, más vállalatoknál 12%, ha az adó köteles évi nyereség a vállalat saját tőkéjének 10%-át nem haladja meg; b) 12, illetőleg 14% adóköteles nyereség ama része után, amely a vállalat saját tőkéjének 10%-nál nagyobb, de annak 15%-át nem haladja meg; c) 14, illetőleg 16% ama áru után, mely a vállalat tőkéjének 15%-nál nagyobb, de annak 20%-át meg nem haladja; d) 16, illetőleg 18% ama áru után, amely 20%-nál nagyobb, de 25%-ot nem haladja meg; e) 18, illetőleg 20% az adóköteles nyereség ama része után, mely a vállalat tőkéjének 24%-át meghaladja; f) 6% azon önszegélyző, továbbá termelési, beszerzési, értékesítési és fogyasztási szövetkezeteknél, amelyek üzletrészeik után 5%-nál nagyobb osztalékot nem fizetnek. Ha az f) pont alatt említett szövetkezetek üzletrészeik után 5%-nál nagyobb osztalékot fizetnek, az a)–e) pontok szerinti adókulcs alkalmazandó. Például egy ipari vállalatnak befizetett alaptőkéje 1,000.000 K tartalék alapok összege 500.000 K, tehát a saját tőkéje 1,500.000 K. Ha tehát az adóköteles nyereség 320.000 K, akkor az adó lesz: a saját tőke 10% 150.000 K után 10% 15.000 K, a saját tőke 5% 75.000 K után 12% 9.000 K, a saját tőke 5% 75.000 K után 14% 10.500 K, a saját tőke 1 1/2% 20.000 K után 16% 3.200 K, összesen 320.000 K után 37.700 K. Abban az esetben, ha a vállalatok valamelyike az adókulcs megállapításához szükséges adatokat hiteles alakban a kitűzött határidőben nem terjesztené be vele szemben a legnagyobb kulcs alkalmazandó.

— **Építőmunkások kerestetnek.** Vettük a következő sorokat: „Körirat. A Munkügyi Miniszter ur az építő munkanélküliek segítségére ohajt jönni azáltal, hogy az országban rendelkezésére álló munkaerőket olyan munkahelyre akarja küldeni, hol munkaerő hiány van. Hogy a Munkügyi Miniszter ur intenciója keresztül vihető legyen, szükséges az építő munkanélküli munkásoknak helyzetét ismerni. Ezért a Dévai Kerületi Sociális Biztosító Pénztár felhívja az összes munkanélküli építőmunkásokat (kőművesek, ácsok, asztalosok, beton-, parket-, építő segédmunkások), hogy azok, akik a régi királyságba munkára ohajtanak menni, azonnal jelentkezzenek Déván, a hivatalnál, Petrozsény, Vulkán, Lupény, Brád, Vajdahunyad, Kudzsir, Szászvárosra a kirendeltségnél. Casa Cercuala pentru Asigurările Sociale din Deva. Péntek.“

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Uj. F. Gy. Igazolvány, levél ment. Szíves sorait várjuk

Előfizető. A lapot a nyomda rendes időben postára adta. A mi részünkről mulasztás nincs.

C. Kudzstr. Ha erre jön látogasson meg. Igért sorait várjuk.

Kertész Elek, N.-Rápolc. Multkoti találkozásunkkor beszéltek kielégítését várjuk. Egyébként üdv!

Gyula, Déva. Legközelebbi találkozásunkkor sok mondani valónk lesz. A lap rendszeren megy.

Solymosy Alfréd. B. sorait várjuk. Levél és igazolvány megy.

„Óreg“. A bő levelét várjuk.

S. J. M.-Illye. Miért-e mély hallgatás? Lapot kapja-e rendszeren?

Kíváncsi. A kértezett tényleg itt van s jól érzi magát. Irodalmi működését nem ismerjük.

Adó-fizető. A rendeletek szerint kell eljárni. Sértelemével forduljon a főigazgatósághoz.

Baksta. Nem közölhető.

Egy ajtós, 3 záros pénztári vasszekrény, külön faalapzattal eladó. Megtekinthető: Popa Josif mechanikusnál Szászváros, Országut, (Bugán-féle kereskedés mellet.) 175 1-3

Eladó egy 6 lóerős komplett gőzcséplőgép-garnitúra. — Értekezhetni Rápolthy Bélával Szászváros, Sörház-utca 4. szám alatt. 169 3-3

Meghívó.

A „Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“ XLVIII-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT 1921. évi május hó 8-án délelőtt 11 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívattak.

Ha 1921. május hó 8-án a t. részvényesek az alapszabályok 19. §-a által megállapított számban és kellő számú részvények képviselésében meg nem jelenének, ez esetben a közgyűlés már most 1921. évi május hó 22-én d. e. 11 órára ugyanoda egybehívatik, amikor is a napirend, tekintet nélkül a megjelenők és az általuk képviselt részvények számára, jogérvényesen le fog tárgyalatni.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek tárgyalása és a mérleg megállapítása.
4. Határozathozatal a tisztajövedelem felosztása iránt és a felmentvény megadása.
5. Igazgatósági-elnök fizetésének megállapítása a következő 3 évi ciklusra.
6. Alapszabály módosítása.
7. Az igazg.-elnök, igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása a következő 3 évre.
8. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesnek van tanácskozási és szavazati joga, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt, a közgyűlést megelőzőleg három nappal az intézet pénztáránál elismervény ellenében letette.

Az 1920-ik évről szóló mérleg és zárószámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt az intézet üzlethelyiségében megtekinthetők.

Szászváros, 1921. évi április hó 20-án.

Az igazgatóság.

Eladó ház. Szászvárosban a Zenészt-utca 13. számú ház eladó. Közelebbi felvilágosítás nyerhető dr. Popu orvos urnál (piactér). 159 4-

Eladó egy 5 személyre való egyes könnyű féderes hajtó-kocsi. Megtekinthető: Medgyessy Ernő kovácsmesternél Szászváros, Országut. 170 2-3

Nyomdász-tanonc

azonnali belépésre felvétetik lapunk kiadóhivatalában ::

„KORONA“ SZÁLLODA Szászváros.

Szobák, ebédek, vacsorák, ó- és új fajborok.

Minden este Duma Pépi gordonka-szólista vezetése mellett cigányzenel Minden vonathoz omnibusz

106 16-

SPEIL EDE, a Korona vendéglőse.

Gummi- és rézbélyegzők

bármily alakban és nagyságban jutányosan megrendelhetők a ::

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ. könyv és papirkereskedésében.

Dévai Takarmánygyár és Gazdasági Ipar r. t. Déva.

Elvállal a modernül berendezett és állandóan bővített gépjavitó üzemeiben HUMMEL KÁROLY mérnök ur szakszerű vezetése alatt bármilyen vasuti járművek,

:-: bármily rendszerű

automobilok, motorok, mezőgazdasági-, bánya-,

stb. gépek és eszközök javítását a legjutányosabb árak mellett.

172 2-3

Érkezett!

főző-, kenyér-, nullás-liszt és korpa, husvéti tojás-festékek, templomi gyertyák, fűszerek, vegyes áruk és szeszes italok. Mindentől állandó nagy raktár! Legolcsóbb beszerzési forrás:

Májer Testvérek

kereskedők, Szászváros, Ország-ut.

166 3-3

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Schuller Adolf fényképésznél Szászváros, Főtér. 176 1-3

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

Naponként friss töltésű üveges SÖR (maláta is)

kapható

171 2-5

Bugán János

fűszer-vegyes kereskedőnél Orastie, Str. Mihaiu Viteazul (Országut)

Szakmába vágó mindenféle cikk állandóan raktáron!

Dr. Balogh János

kézimunkára berendezett cipő- és bakancs-vállalata Szászváros, Str. Mihaiu Viteazul No. 9. (Ország-ut 9.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 30 munkást foglalkoztató vállalatom mindennemű

férfi- női- és gyermek-cipőket

a legegánsabb kivitelben, vadász- és munkás-bakancsokat, csizmákat a legizlésesebben gyári áron készít.

Állandó nagy készlet mindenféle bőrből u. m.: fekete és színes chaux és box, továbbá lakk, antilop mindenféle színben.

Uj cipők 24 óra, bármiféle javítások pedig 6 óra alatt készülnek el.

Tanulók bármiféle munka díjából 10% árkedvezményben részesülnek. Tisztelettel:

Dr. Balogh János

cipő- és bakancs-készítő vállalata 140 Szászváros. 7-

Gyors és pontos kiszolgálás!

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

elvállalja bármilyen műnyomatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stilszerű előállítását, ennek

könyv és papirkereskedése

bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legjutányosabb árak mellett